

Milyen feltételeket kell teremteni a befogadó helyeken?

Katasztrófa helyzetben a kitelepített lakosok, illetve a beavatkozó állomány szükség elhelyezésének minimum feltételeire vonatkozóan, a különböző rendeletek, valamint az ÁNTSZ OTH és nemzetközi ajánlások alapján készített összeállítást adjuk közre.

A 234/2011. (XI.10.) , 253/1997. (XII.20.) , 38/1995. (IV. 5.) Korm. Rendeletben, a 18/1998. (VI. 3.) NM rendeletben meghatározottak és a nemzetközi egészségügyi szervezetek (WHO, Sphere manual, stb.) ajánlásai alapján több fontos szabályt kell betartani.

A befogadó hellyel, ideiglenes szálláshellyel szemben támasztott követelmények:

- a) megfelelő távolságra helyezkedik el a veszélyeztetett területtől,
- b) biztosítja a befogadottak számára az alapvető ellátást, így különösen:
 - ba) ivóvíz-, élelem- és orvosi ellátást,
 - bb) alapvető higiéniai feltételeket,
 - bc) az ételmezés és a hulladék megfelelő kezelésére szolgáló létesítményeket, (50-100 l-es zárható tetős szemétyűjtő edény szükséges 12-15 főre)
 - bd) a tartózkodásra és szállásra szolgáló, megfelelő méretű helyiségeket

Személyenként legalább 3,5 m² alapterület, minimum 10 m³ légtér, az ágyak között 75 cm térköz, légcsere:20-30 m³/óra, átlaghőmérséklet 15-19 C⁰.

Biztosítani kell a vészkijáratokat, világítást, és a tűzbiztonságot.
- c) a befogadó hely, ideiglenes szálláshely alkalmazásakor:
 - ca) jól látható módon jelölni kell a helyiségek rendeltetését,
 - cb) biztosítani kell a befogadottak számára a házirend megismerését és gondoskodni kell a betartásáról,
 - cc) biztosítani kell a lelki segítségnyújtást, valamint a gyermekek és más különös gondoskodást igénylő személyek alapvető ellátását.

Amennyiben indokolt, a befogadó helyre történő belépés közegészségügyi, közbiztonsági okból külön engedélyhez köthető, illetve fertőtlenítés, mentesítés végrehajtása elrendelhető.

A befogadás végrehajtásának szempontjai:

- a) a lakosság elsősorban befogadó intézményben vagy személyek elhelyezésére szolgáló épületben, illetve szükség táborhelyen helyezhető el,
- b) az a) pontban foglaltak hiányában a kitelepítettek a lakosságnál is elhelyezhetők,
- c) a kitelepítés a lehető legkisebb mértékben érintse a befogadással érintett terület lakosságának életviszonyait,
- d) a családtagokat lehetőleg ugyanazon településen és lehetőleg azonos intézményben (épületben) kell elhelyezni.

Tisztálkodó helyiség és illemhely

Az építményeket és a szabadtéri tartózkodásra, munkavégzésre szolgáló területeket (pl. sáortábor céljára kijelölt területet) a rendeltetésüknek megfelelő illemhely-használati és tisztálkodási lehetőséggel kell megvalósítani és fenntartani.

Az illemhelyek és a tisztálkodó helyiségek berendezéseinek számát az építmény, az önálló rendeltetési egység, a terület egyidejű használóinak tervezett (becsült) lehetséges legnagyobb létszáma és nemek szerinti megoszlása alapján kell megvalósítani. Az illemhelyekhez biztosítani kell a kézmosás lehetőségét.

A tisztálkodó helyiség, az illemhely (WC-csésze, vizelde-berendezéssel felszerelt helyiség) könnyen tisztítható, fertőtleníthető, továbbá önálló szellőzésű és fűthető legyen, ezen túlmenően a csoportos tisztálkodó helyiség fűthető helyiségből nyíljon.

A több illemhelyet magában foglaló helyiség (csoportos illemhely) csak önálló szellőzésű előtérből nyílhat. Az illemhely mérete 0,90 x 1,20 m-nél - befelé nyíló ajtó esetén 0,90 x 1,60 m-nél - kevesebb nem lehet.

A huzamos tartózkodásra szolgáló helyiségekhez, az illemhelyek számát a tervezett, becsült összlétszám alapján a következők szerint kell megállapítani:

a) 200 főig 10 fő részére legalább egy közös, 10 fő létszám felett nemek szerint külön illemhelyet kell létesíteni, minden megkezdett

aa) 15 fő női létszám részére legalább 1 WC-fülke, illetőleg

ab) 40 fő férfi létszám részére legalább 1 WC-fülke és 1 vizelde vagy 2 WC-fülke létesítése szükséges;

b) 200-1000 fő összlétszámhoz minden megkezdett

ba) 30 fő női létszám részére legalább 1 WC-fülke, illetőleg

bb) 80 fő férfi létszám részére legalább 1 WC-fülke és 1 vizelde vagy 2 WC-fülke létesítése szükséges;

Az illemhelyekhez legalább egy, illetve minden megkezdett 3 db berendezési tárgy (WC-csésze, vizelde-berendezés) után legalább egy kézmosót kell létesíteni.

Élelmiszer tárolására, feldolgozására, fogyasztására, forgalmazására szolgáló helyiségből WC-, vizelde szerelvénnyel felszerelt helyiség közvetlenül nem nyílhat.

Nem elegendő számú illemhely esetén mobil illemhelyeket is lehet tervezni.

Vízbiztosítás:

- *Nemzetközi ajánlások (a Sphere adatai nyomán)*

<i>A katasztrófák esetén a túléléshez szükséges alapvető vízellátási szükséglet, naponta 1 főre:</i>		
<i>Vízbevitel (túlélési minimum) élelemmel és ivóvízzel</i>	<i>2.5–3 l</i>	<i>Klimatikus viszonyoktól egyedi fiziológiai szükséglettől függően</i>
<i>Alapvető higiénés szükséglet</i>	<i>2 -6 liter</i>	<i>Függ a szociális és kulturális normától</i>
<i>Főzési szükséglet</i>	<i>3-6 liter</i>	<i>Függ a társadalmi szokásoktól és a helyi lehetőségektől</i>

<i>Teljes szükséglet</i>	<i>7 – 15 liter</i>	
--------------------------	---------------------	--

- Magyarországi normatívák 1 főre

<i>A katasztrófák esetén szükséges alapvető vízellátási szükséglet, naponta 1 főre:</i>	
<i>Ivóvíz palackozott</i>	<i>3 l</i>
<i>Ivóvíz lajtos kocsiból</i>	<i>5 l</i>
<i>Teljes szükséglet (figyelembe véve az alapvető higiénés és főzési szükségleteket is)</i>	<i>15-20 liter</i>

Tisztálkodáshoz télen 50 főre, nyáron 30 főre jusson 1 db. zuhany.

- közműves ivóvízellátás

Ha az ivóvíz szolgáltatása a belterület legalább 20%-át, illetőleg 500-nál több főt érintően előre tervezetten 12 órát vagy üzemzavar esetén 6 órát szünetel, a szolgáltató az ivóvízszükséglet kielégítéséről más módon köteles gondoskodni, a létfenntartáshoz szükséges 10 liter/fő mennyiségben. **A 12 órát meghaladó, de 24 óránál rövidebb szolgáltatás kimaradás esetén 25 liter/fő, 24 órát meghaladóan 30 liter/fő/nap az előírt ivóvízmennyiség.**

A katasztrófa táplálkozás-, és élelmezés normatívái:

(a Sphere adatai nyomán)

Táplálék / összetevő	Átlagos szükséglet
Energia	2100 kcal
Szénhidrát	10-20% totál e. 52-63g de <15%
Fehérje	17% (40g)
Vitamin A	+ 1666 Retinol equivalens
Thiamin B1	0.9/1000 kcal
Riboflavin B2	1,4 mg/1000 kcal
Niacin B3	1,4 mg/1000kcal
Aszkorbin sav C	12,4/1000kcal
Calciferol D	3.2 mg

Vas	22 mg
Jód	150 ug

Egyéb feladatok:

Meg kell szervezni

- a takarítást,
- mosási lehetőséget,
- tisztacserét (ágynemű)
- a tisztálkodó szerek biztosítását,
- az egészségügyi ellátást, ezen belül
 - o a gyermekek védőnői ellátását (oltás, tetvesség, stb.)
 - o az orvosi szoba berendezését és/vagy házi orvos elérhetőségét
 - o gyógyszerellátást
 - o az egészségügyi kártevők elleni védekezést

A fertőző betegséget terjesztő vagy egyéb egészségügyi szempontból káros rovarok és egyéb ízeltlábúak (a továbbiakban: rovarok), valamint a rágcsálók és egyéb állati kártevők (a továbbiakban együtt: egészségügyi kártevők) megtelepedésének és elszaporodásának megakadályozásáról, ártalmuk megelőzéséről, távoltartásukról, rendszeres irtásukról (a továbbiakban együtt: védekezés) gondoskodni kell. A rágcsálók elleni védekezési kötelezettség csak lakott területen áll fenn.